

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. כלי חרש ... מנבו ... דפומא לגאו ... בחבית של מתכת ... אבל השלג ... והמים כולן אין ממעטין ... עשבין בחלון באפרזתא ... שעלו מאליהן כיון דקשו לכותל שקיל להו ... בבאין חוץ לשלשה לחלון מטלוניות ... כעין ריסקא והאבר והבשר המדולדלין בבהמה ובחיה ... בקשורה ... בטמאה ... בכחושה ... ועוף ששכן בחלון ... בטמא ... במסרט ... ועובד כוכבים שישב בחלון ... בחבושי מלכות ובן שמנה המונח בחלון ... בשבת.....2
- ב. בן שמנה הרי הוא כאבן ואסור למלטלו בשבת אבל אמו שוחה עליו ומניקתו מפני הסכנה³
- ג. מלח ... במרירתא ... דאית בה קוצי ... דיתבא אחספא.....4
- ד. כלי חרס ... דמיטנף ... דמנקב.....5
- ה. ספר תורה ... בכלוי ... שם תהא גניזתה.....5
- ו. בכל עושין מחיצה חוץ ממלח ורבב ... במלח איסתרוקנית ... עושה אדם שני צבורי מלח ומניח עליהם קורה שהמלח מעמדת את הקורה והקורה מעמדת את המלח.....5
- ז. מרחיקין את הריחים ... משום טיריא ... משום קלא.....7
- ח. ואת התנור שלשה מן הכליא שהן ארבעה מן השפה ... לא יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גביו גובה ... בעלייה צריך שיהא תחתיו.....9
- ט. ואם הזיק משלם מה שהזיק.....9
- י. לא יפתח אדם חנות של נחתומין ושל צבעין תחת אוצרו של חבירו ולא רפת בקר באמת ביין התירו אבל לא רפת בקר.....11
- יא. אם היתה רפת קודמת לאוצר מותר ... כיבד וריבין לאוצר ... ריבה בחלונות ... אכסדרה תחת האוצר ... בנה עליה על גבי ביתו... תמרי ורמוני ... תיקו.....12
- יב. ביין התירו מפני שמשביחו ... האי דידן אפילו קומרא דשרגא נמי קשיא ... ואספסתא כרפת בקר דמיא.....13
- יג. חנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן מקול הנכנסין ומקול היוצאין אבל עושה כלים יוצא ומוכר בתוך השוק ואינו יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הפטיש ולא מקול הריחים ולא מקול התינוקות.....13

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

דף כ.

א. כלי חרש ... מגבו ... דפומא לגאו ... בחבית של מתכת
... .. אבל השלג ... והמים כולן איז ממעטין ... עשבין
בחלון באפרזתא ... שעלו מאליהן כיון דקשו לכותל
שקיל להו ... בבאין חוץ לשלשה לחלון מטלוניות ...
כעין ריסקא והאבר והבשר המדולדלין בבהמה ובחיה ...
בקשורה ... בטמאה ... בכחושה ... ועוף ששכן בחלון
... בטמא ... במסרט ... ועובר כוכבים שישב בחלון ...
בחבושי מלכות וכן שמנה המונח בחלון ... בשבת

כבר התבאר לעיל דף יט: שחבית שגבה כלפי הטומאה והיא של חרס היא עצמה הוה חציצה, שאין כלי חרס מטמא מגבו.

ואם היא של מתכת או של חרס ופי החבית כלפי הטומאה החבית עצמה אינה חוצצת שהרי החבית טמאה, ואם היא¹ מלאה גרוגרות סרוחין שאינן מוכשרין ולא ראויין לאכילה, ומונחת בחלון, וכן קופה שהיא מלאה תבן סרוח שאינן ראוי לא למאכל בהמה ולא לטיט ולא להסקה, ומונחת בחלון, אם יכולין הגרוגרות והתבן לעמוד בפני עצמן כשינטל הכלי שהן בו, הרי אלו חוצצין², ואם לאו אינן חוצצין.

וכן עשבים המרים שאינן ראויין לבהמה, ומטלוניות שאין בהן ג' על ג' שהיו מטונפים וקשים כדי שלא יהיו ראויין אפילו לקנת הדם מן השריטה, והאבר והבשר המדולדלים בבהמה טמאה והוא שתהיה בחושה שאינה ראויה להמכר לעכו"ם, וקשורה כדי שלא תברת, והעוף טמא ששיכן בחלון והוא

¹ רמב"ם שם הלכה ב ערוך השולחן העתיד שם סעיף ה

² דכך הוא הדין דכל דבר החוצץ צריך לעמוד בפני עצמו דאל"כ הוה סתימת עראי, ועוד דא"כ הוה העמדה על ידי דבר המקבל טומאה. ערוך השולחן העתיד שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

שיהיה משרט שהרי אינו ראוי אפילו לתינוק לשחק בו, ועכו"ם כפות שהוא מאסורי המלך שאין אחר יכול להתירו, ובן שמונה ביום השבת שהרי אסור למלטלו, כל אלו ממעטין בחלון שהרי אינן מקבלין טומאה ואין דעתו לפנותן מפני שאינן ראויין למלאכה.

אבל השלג והברד והכפור והגליד והמים אינן ממעטין בחלון שהרי הן ראויין ומקבלין טומאה.

ב. בן שמונה הרי הוא כאבן ואסור לטלטלו בשבת אבל אמו שוחה עליו ומניקתו מפני הסכנה

כבר התבאר במסכת שבת דף קלה. ויבמות פ. שעל אף שמדין הגמ' תינוק שנולד קודם זמנו³ יש חילוק באיזה חודש להריון נולד, שבן שבעה חדשים יכול לחיות ומלים אותו בשבת, ובן שמונה חדשים לא בכל מקרה מלים. שאם נולד לשמונה חדשים⁴, שלא גמרו שערו וצפרניו, אסור למולו ואף לטלטלו. שאינו יכול לחיות.

מכל מקום כתבו הפוסקים⁵ כי בזמננו נשתנו הטבעים⁶ ורואים אנו שרוב התינוקות הנולדים קודם זמנם חיים, עקב התפתחות הטכנולוגיה והמכשירים הרפואיים, אזי רובם המוחלט של הנולדים קודם זמנם, ראויים

³ שו"ע ונו"כ של ח

⁴ בשו"ע כתב או ספק בן ז' או בן ח' אך האחרונים הסכימו דרובא כשידוע שהוא בן ח"ת כגון שבעל ופירש אבל מספק מטלטלין כל תינוק. מ"ב לא

⁵ חזו"א (יו"ד סי' קנה סק"ד), שו"ת מנחת יצחק (ח"ד סי' קכג, וח"י סי' לא אות יג), שש"כ (פלו"ו הערה כו) בשם הגרשו"א, שו"ת שבט הלוי (ח"ג סי' קמא, וח"ח סי' פ"ט ס"ז). ובספר מעשה איש (ח"א עמ' רה) הביא שהיה מעשה שנולד תינוק לשמונה, ומחמת כן כתב החזו"א קונטרס להוכיח שבזמננו גם הנולד לשמונה יכול לחיות. ובשלמי יהונתן (עמ' תקב) כתב שיש נפק"מ בין החזו"א לשאר הפוסקים הנ"ל, שלדעת החזו"א נשתנו הטבעים ותינוק יכול לחיות אף אם נולד לשמונה ויש לחלל שבת אף אם נמצא במקום בו אין אינקובטור וכדו', אך שאר הפוסקים לא דנו בנוגע לשמונה אלא מתוך שאפשר להחיותו על ידי אינקובטור וכדו', וכן דעת הגרשו"א בשש"כ שם שבמקום שאין מכשירים אסור לחלל עליו שבת. וכן נפק"מ בנוגע בחודש השישי, שלדעת החזו"א לא נשתנו הטבעים בזה, אך לשיטת שאר הפוסקים מותר לחלל עליו שבת משום שעל ידי מכשירים יכול לחיות, וכן כתב בשלחן שלמה (סק"י) שמהחודש החמישי מחללים עליו.

⁶ וכבר כתב החזו"א (יו"ד סימן קנ"ה סק"ב) "מעידין עכשיו עובדות רבות דבני ח' חיים ומתקיימים, ובימים הראשונים היה מיעוט המצוי שנגמרו לו ורובן לתשעה, אבל לא היו נגמרים לשמונה וכו', וכמדומה עכשיו נשתנה הטבע וכפי בחינת הרופאים אפשר שהוסיפו השתלמותם אחר ז' ונגמרו לה' וכו'".

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

לחיות ולהתקיים כהוגן, ולכן אף בן ח' גמור ואף הנולד קודם חודש ז', נחשבים חיים גמורים ומחללים עליהם את השבת בעת הלידה, כל שיש תקוה שיוכל לחיות, ואפילו חיי שעה בלבד⁷. ואף יש חיוב למולם, אם הם מסוגלים לכך מחמת בריאותם.

אמנם אם הם נמצאים באינקובטור מחמת חוסר בשלות, או שלדעת הרופאים עדיין חסרים בשילות אין למולם, עד לאחר ז' ימים מיציאת מהאינקובטור. ואז כמובן אין מילתו דוחה שבת שהרי זו מילה שלא בזמנה⁸. ולמעשה יש לדון בכל מעשה ומעשה לגופו ולשאול לחכם.

אולם לענין הצלתו מחללים שבת מהחודש החמישי⁹ להריון.

גם במקום בו¹⁰ אין תקוה שיחיה התינוק שאין מטלטלים אותו ואין מחללים עליו שבת אבל אמו שוחה עליו ומניקתו מפני צער החלב שמצערה.

וכן היא בעצמה¹¹ יכולה להוציא בידה על הארץ. החלב המצער אותה. דאין זה כדרך מפרק כיון שהולך לאיבוד¹².

وهוא הדין שמותרת לקלח את החלב לאיבוד לתוך כלי, כגון שתקלחנו לתוך כלי שיש בו חומר הפוגם את החלב, או לתוך הכיור וכיו"ב. ומותרת להשתמש גם במשאבה הפועלת ביד אך עדיף¹³ במשאבה חשמלית המופעלת על ידי שעון שבת, אם יש בהן חומר הפוגם את החלב¹⁴.

ג. מלח ... במרירתא ... דאית בה קוצי ... דיתבא אחספא

⁷ וכתב בשש"כ פל"ו הערה כו בשם הגרשו"א, שמה שמחללים את השבת לצורך חיי שעה של הולד היינו דוקא בכלו לו חדשיו, אבל אם לא כלו לו חדשיו, ויש לו מומים שאנו בטוחים שאינו עתיד לחיות שלשים יום מחמתם, אין לחלל עליו את השבת. אך בספר נשמת אברהם ס"ק כ כתב בשם הגרשו"א, שבבית החולים מחללים שבת גם עבור ולד זה, כיון שאין כל הרופאים יודעים להבדיל בין תינוק זה ובין תינוק אחר שיכול לחיות.

⁸ נשמת אברהם ח"א או"ח שלא ס"ק ג עמ' תקמה

⁹ ע' ס' נשמת אברהם ח"ה או"ח של סק"ג שיעור ההישרדות של ילוד בשבוע 24 להריון ובמשקל של כ - 500 גרם בבתי חולים משוכללים עומד על 25 אחוז.

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם

¹¹ מ"ב שם לב

¹² ועוד דהוי מלאכה שאצ"ל דפטור ומשום צערא ל"ג כמו מפים מורסא

¹³ וגם על פני הוצאה ביד שבהן מרבה בלחיצות שכל אחת מהן היא מלאכה בפני עצמה, ונמצא שבמשאבה חשמלית ממעטת במלאכות (שש"כ פל"ו הערה סג).

¹⁴ עיין שש"כ (פל"ו סכ"א ובהערה סג) בשם הגרשו"א ובהוט שני (ח"ד פצ"א סק"ח) בשם החזו"א.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

המלח המעורב¹⁵ בקוצים שאינו ראוי לא לאכילה ולא לעבודה, והוא שמונה על החרש כדי שלא יזיק את הכותל, ממעט בחלון שהרי אינו מקבלין טומאה ואין דעתו לפנותן מפני שאינו ראויין למלאכה.

דף כ:

ד. כלי חרס ... דמיטנף ... דמנקב

סתם החלון בכלי¹⁶ חרש והיה פיו לחוץ ה"ז חוצץ לפי שאינו מטמא מגבו והרי הוא טהור, וצריך להיות כלי חרש זה מאוס ונקוב עד שלא יהיה ראוי אפילו להקיז בו דם, כדי שלא תהיה דעתו לפנותו.

ה. ספר תורה ... בבלי ... שם תהא גניזתה

וכן ס"ת¹⁷ שבלה והיה מונח בחלון אם גמר שתהיה שם גניזתו¹⁸, ה"ז ממעט בחלון.

ו. בכל עושין מחיצה חוץ ממלח ורנב ... במלח
איסתרוקנית ... עושה אדם שני צבורי מלח ומניח עליהם
קורה שהמלח מעמדת את הקורה והקורה מעמדת את
המלח

¹⁵ רמב"ם שם.

¹⁶ רמב"ם שם הלכה ד

¹⁷ רמב"ם שם הלכה ב

¹⁸ הרישב"א מקשה מהגמ' (מגילה כו:) שאומרת שיש לגנוז ס"ת בלוי בכד של חרס ליד קבר תלמיד חכם. ותירץ שאין הכוונה אצלנו שמבטלו שם לעולם, אלא גונזו לפי שעה עד שיהיה לו פנאי לקבורו ליד ת"ח. ואף שאינו מבטלו לעולם מ"מ ביטול לזמן ג"כ חשיב ביטול.

ולפי שיטת התוס' [הג"ל כ. אות כג] שבעינן ביטול לעולם, מקשה בהג' מהרש"ם דהדרה קושיה שצריך לקבור ס"ת ליד ת"ח. ותירץ שהתוס' ס"ל שדין זה הוא רק לכתחילה אבל בדיעבד אינו מעכב.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

בכל עושים¹⁹ מחיצה בין בכלים בין באוכלים ואפילו באדם באופנים מסויימים. ובאוכפות ואף שעתידים ליטלם אחר השבת ודינם כמחיצה מעולה²⁰ ואפי' בבעלי חיים ובלבד שיהיו כפותים מבעו"י כדי שלא יברחו, ועוד כדי שלא יהא הפסק בין חלל שבין רגלי הבהמה לארץ, אבל כשכופתה שוכבת בגופה על הקרקע ודווקא באופן שיש י"ט בגובה אף כשהיא שוכבת. בגזן פיל, גמל, וכדומה.

ואם גבהו עשרה טפחים רק כשעומד על רגליו²¹, צריך למלאות בין רגליו כדי לסתום החלל שבין הקרקע לגופו, וכן צריך לקשרו בחבלים לדבר מה שיחזיקנו שלא ירבץ, או יפול, או שאם ימות²², שישאר גבהו עשרה טפחים.

אין²³ מחיצה במלח כלום וכן אין מחיצה ברבב כלומר שומן, שבשעת המום ניתך הוא מאליו²⁴ וכן בקרה וכדומה לפי שהם נימוחים ואינם מתקיימים,

¹⁹ שו"ע ונו"כ או"ח שסב ה ומ"ב סק"ל ל"ו ובה"ל ד"ה עד וע"י בס"י תר"ל סקנ"ד דבשבת ויו"ט אין לעשות מחיצה מבע"ה אפי' ע"י עניבה וע"ש בשה"צ אות נ' ועיי"ש ס"י תר"ל דין י"ה

²⁰ שמותר אף ליחיד יותר מב"ס כנזכר שם בשו"ע ס"י ש"ס

²¹ שו"ע ונו"כ או"ח תר"ל יא מ"ב בכל הסעיף שם גבי סוכה וה"ה לענין שבת דמיניה ילפינן כמבואר בגו"ע על רמב"ם הלכות שבת פרק מז הלכה כא

²² לענין הלכה, כיון דהמאור וספר יראים פסקו כמ"ד דלא חיישינן למיתה, ולפמ"ש"כ בחידושי (כד. גמרא ד"ה ור"י לא חייש למיתה) גם דעת הרמב"ם כן, א"כ מותר לעשות דופן אפילו בבהמה שאינה גבוה כ"כ שתהי' גבוה עשרה כשתמות. וכן משמע ג"כ מסתימת לשון הפוסקים שלא חלקו בכך. אבל עכ"פ בעינן שיקשור אותה משום שמא תברח, ושתהא מתוחה למעלה בחבלים משום שמא תרבץ. והבהמה צריכה להיות גבוה עשרה אם הסכך גבוה הרבה. אבל אם אינו רק גבוה עשרה, אפילו אינה גבוה רק ז"ט ועוד ועומדת בפחות מג' לסכך, כשרה. בכורי יעקב שם ל וכדעת המנ"א

²³ מאירי בסוגייתינו וכן בתוספת שבת שם והביא להדיר ממשנה דאהלות פ"ח מ"ה "אלו לא מביאין ולא חוצצין הזרעים והירקות המחוברים לקרקע חוץ מן הירקות שמנו וכיפת הברד והשלג והכפור והגלד והמלח". ועיין אבן העזר שלם על ט"ז ס"ק כ ושם כתב להדיא "במים הנקרשים כיון שנימוסין מאליהן ואינו דבר המתקיים אינו מבטל את המחיצה. וראיה לזה ממסכת אהלות פרק ח' [משנה ה] דגלד וכפור אין מביאין את הטומאה ואין חוצצין ואין ממעטין בחלון לחצוץ בפני הטומאה שבבית השני, והטעם כיון דהוא דבר שאינו מתקיים והוא נימוס מאליו לא חשיבי אהל ומחיצה. וכיון דאין ממעטין בחלון, א"כ כל שכך דאין מחיצה" ועיין חכמת שלמה שסג שם אבל מים הנקרשים הרי עתידין להיות נפשרים מעצמם, וכל העומד מעצמו לכך הוי כאילו כבר נעשה כן, לכך ודאי לא מבטלין מחיצתא כיון דעומד להיות נפשר מאליו. ואף על גב דלענין משקה קיימא לן דמשקה הקרוש לא נחשב משקה (ועיין לעיל הלכות נטילת ידים סימן קנ"ח מ"א ס"ק ז), מכל מקום היינו לענין בפני עצמו, אבל מכל מקום להיות חשוב כארעא סמיכתא להיות בטיל לגבי קרקע, בזה אף דבר שאינו משקה, אם עתיד להיות ניטל לא מבטל מחיצותא. ואם כן הכי נמי בזה, דכל דסופו להיות נפשר מעצמו לא מבטל מחיצתא

²⁴ ועיין במש"כ הגה"ק מראדוין זצ"ל בקונטרסו דלתות שערי העיר (אות ב') שכתב הנה זה דבר פשוט לכל בר בי רב, שבשעה שהדלת סתומה, כל תורת מחיצה עליה, שאין מחיצה טעון קביעות מקום שתהיה שמה לעולם,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ץ 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אינם מחיצה, ומ"מ אם היה מלח שחתכותיו גסות בעין אבן, מחיצתו מתרת, וכן במלח דק כשיש דבר מכביד עליה מונעה שלא להתפורר

לפיכך מעמיד אדם שני צבורי מלח ומעמיד עליהם קורה כגון שהיה לו בית במבוי ונדון כלחיים וקורה שהקורה מעמדת את המלח

ז. מרחיקין את הריחים ... משום טיריא ... משום קלא

כבר התבאר לעיל דף יז. וכן צריך²⁵ להרחיק כל דבר המניד את הכותל מחמת רעש, כגון ריחים או מכונת אריגה, ובדברים העושים רעש אפילו כשאין חשש נזק לכותל אם השכן חולה²⁶, ואפילו²⁷ היה בריא ונחלה,

---

²⁵ אלא אפילו מחיצה לשעה, כל שאין חסרון בגוף המחיצה שהיא בריאה ואינה מתנדנדת ברוח הוי מחיצה דפרק לא יחפור במס' ב"ב (כ ב) אמר רב בכל עושיין מחיצה חוץ ממלח ורוב יעו"ש בסוגיא ובפירש"י ז"ל דלמחיצות שבת קאי. ונפסק זאת להלכה ברמב"ם ושו"ע או"ח (סי' שס"ב סעיף ה') אלא שהשמיטו שם לשון חוץ ממלח ורוב, וכבר העיר בזה הגר"ב בעין משפט (שם) ונראה משום דמילתא דלא שכיחא היא שו"ע ורמ"א ונו"כ קנה ז

²⁶ הוא מדברי הריב"ש סימן קצו בדין הכאת האורג, וכתב דמה שאמרו שאינו יכול למחות ולומר איני יכול לישן מקול הפטיש ומקול הריחים, אפילו בחנות שבאותה חצר, וכ"ש בחצר אחרת היינו בסתם בני אדם בריאים, אבל בזה שמוחזק להולה אין לך גירי גדול מזה (בערוה"ש כתב על דברי הרמ"א דהיינו דוקא כשמזיק לבעל החצר או לבני ביתו, אבל אם מזיק לאחד משכניו אינו יכול למחות בידו, שיכול לומר לו שישכור לו דירה אחרת, ע"כ. ועיין פתחי חושן שם הערה כד שנראה שלא ראה דברי הריב"ש שהוא מקור לדברי הרמ"א, דמשמע שאינו מחלק לגבי חולה בין חצר זו לחצר אחרת). ובהזו"א ב"ב סימן יג ס"ק יא הקשה לסברת הריב"ש דא"כ לעולם יעכבו מלפתוח אומנות כזו שמא יארע לו חולי, וחולי הוא דבר המצוי, וכתב שמודה הריב"ש שאם אומנותו בפטיש וריחים ואח"כ אירע חולה בשכנו אינו כופהו להפסיק אומנתו, ורק אם יש כבר חולה ובא לעשות יכול לעכבו, וכתב עוד דהא דחולה יכול לעכבו, שכן הוא שורש נזקי שכנים שהראשון עושה כל מה שירצה ועל השני מוטל שלא להזיקו, כמו באוצר ונחתום, וה"נ עושה ביתו בית חולים ועל חבירו שלא לעשות אומנות של רעש.

²⁷ בנה"מ סימן קנו חידושים סק"ז שאפילו היה בריא ונחלה יכול למחות, דלא מהני בזה חוקה דומיא דקוטר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

והרעש מזויק ל²⁸ צריך להרחיקו²⁹, ויש אומרים³⁰ שאפילו אדם בריא יכול למחות בעסק העושה רעש, ויש אומרים³¹ שבריא אינו יכול למחות.

וכל זה כשעושה דבר שאינו עיקר דירה, כמו אריגה וכיוצא בו, שאינו מצוי ברוב בני אדם³², אבל דברים שרוב בני אדם עושים, ולפעמים תשמישים ודיבורים מפריעים את החולה, אינו יכול למחות, אפילו אם החולה קדם.

בזמננו³³ אי אפשר למנוע משכנו להפעיל תנור הסקה או מזגן, שזה היום מתשמישי דירה, אבל יכול לתבוע שיקטין הרעש עד כמה שאפשר, וכל שהוא בגדר רעש מקובל אינו יכול למחות.

ויש לדון אם רשאי להתקין בבית או במכונת מערכת אזעקה מפני גנבים, ולכאורה נראה שמותר, אלא שיש אומרים ששכיח מאד קלקול ויש רעש ללא סיבה וגורם טירדה לשכנים, ונראה שגם זה אינו סיבה למנוע, שאינו צריך לחשוש שמא יתקלקל.

ויש להמנע גם מהכרזות ברמקול בשעות הלילה המאוחרות, שזה מונע מלישן, ואף על פי שהוא כחצר אחרת, נראה שמ"מ יש למנוע לכתחלה.

²⁸ יש להסתפק אם הוא דוקא כעין הא דרב יוסף דאנינא דעתיה שלעולם הדבר קשה לו, וה"נ בחולי ידוע שהרעש מזויק לו, אבל לא במחלה זמנית, שאם נאמר שגם במחלה זמנית צריך להרחיק, נמצא שמפעל היא חייב לסגור מפעלו למשך שבועות באם יש חולה בסביבה שהרעש מפריע לו, ואם כי הריב"ש שם כתב שאין להתחשב בטענת האורג שאם יצטרך לשנות מקומו למקום אחר יפסיד מזה, שאין לאדם להציל היוק עצמו בהיזק חבירו, אפשר שסברא זו יש לה מקום בדבר תמידי, וצ"ע. פתחי חושן שם כד

²⁹ רמ"א שם טו
³⁰ בשו"ע שם סעיף ז כתב בהא דריחיים שצריך להרחיקו מן הכותל כדי שלא ינידו או כדי שלא יבהלנו בקול הריחיים, והוא מלשון הרמב"ם ומשמע שאף באדם בריא הדין כן, וכן בסימן קנו סעיף ב כתב שיכולים השכנים למחות באחד מהם שרוצה לעשות אומנות בחנותו מפני קול הנכנסים ויוצאים, ומשמע שלכתחלה יכולים למחות, והיינו בסתם אדם אפילו אינו חולה. והרמ"א כתב שם בשם יש אומרים שכל מה שעושה בחנותו ובביתו אפילו לכתחלה אינן יכולים למחות, וא"כ הוא חולה, וכמ"ש כאן.

³¹ רמ"א סימן קנו סעיף ב, כדעת התוס' והרמב"ן והרשב"א שמפרשים הך דאינו יכול למחות מפני קול הריחיים כפשוטו, ורק כשעושה בחצר השותפין יכולים למחות, אבל מה שעושה בביתו או בחנותו אינם יכולים למחות, ואפילו לא החזיק.

³² חזו"א שם ומסתפק החזו"א בכל הרחקת נזיקין כשהניזק עצמו יש לו אותו דבר המזיק ואינו חושש, כגון שיש לו גפת וזבל אצל כותלו, אם יכול לעכב על חבירו, ואת"ל שמ"מ יכול לעכב, אם יש לו ריחיים בתוך ביתו וגם חולה בביתו ואינו חושש, מהו שיעכב את חבירו, וכתב דזה פשיטא שאם החולה הוא אחד מבני ביתו יכול החולה לעכב שהרי אין החולה מחזיק ריחיים (וצריך לומר דמה שאינו מקפיד על בעל הבית הוא מפני שאינו יכול למחות בידו, ואפ"ה יכול לעכב על חבירו שאינו מפחד ממנו, וצ"ע), אלא שאם בעה"ב עצמו חולה ואינו מקפיד על שלו, או שהחולה מתרצה בריחיים של בן הבית דהוי כאילו הוא עצמו מחזיק ריחיים אם יכול לעכב על חבירו (לכאורה יש לעיין שהרי יתכן שיכול לסבול רעש של ריחיים אחד ולא של שנים).

³³ פתחי חושן שם הערה כה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

**ח. ואת התנור שלשה מן הכליא שהן ארבעה מן השפה ...
לא יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גביו
גובה ... בעלייה צריך שיהא תחתיו**

עוד התבאר שם שלא יעמיד³⁴ אדם תנור בתוך ביתו אא"כ ירחיק מן התקרה בשיעור שלא יעלה האש וידליק ויזיק לזה שדר בעליה, וכן כשדר בעליה צריך להעמיד תחת התנור מעזיבה, וגם השכנים הדרים בצדי הבית יכולים לעכב עליו עד שירחיק כשיעור, ואפילו אין חשש דליקה, צריך שירחיק התנור מכותל המשותף לשכנו כדי שלא יתקלקל הכותל מחמת החום.

ובגמרא ובשו"ע הוזכרו שיעורים לתנור ולכיריים של יחיד ושל נחתום, ופשוט שלא נאמרו השיעורים אלא לפי התנורים והבתים שהיו בימיהם, ובזמננו מסתבר שאין שיעורים אלה נוהגים

אלא שיש ללמוד מזה שלא יעשה אדם בתוך ביתו דבר העלול להזיק ולשרוף הבית. ואם יש ארובה³⁵ המוציאה העשן ודאי שא"צ הרחקה, שהרי האש והעשן יוצאים דרך הארובה.

ובזמננו אין שום הגבלה להעמיד תנור בבית כשהוא במצב תקין ומסודר באופן שמדרך העולם אין חשש שתצא שלהבת ותדליק בבתי השכנים³⁶, אבל אם יש קלקול בתנור או בארובה, חייב לתקנו, ואסור לו להשתמש בו כשיש חשש שתצא אש.

ט. ואם הזיק משלם מה שהזיק

במקום שצריך המזיק להרחיק ולא הרחיק והזיק, יש שחייב³⁷ בתשלומי הנזק ויש מהם שפטור מלשלם, ויש שאפילו הרחיק כשיעור, אם הזיק חייב לשלם.

³⁴ שו"ע ונו"כ קנה א ה

³⁵ ערוה"ש שם, וכן הוא ברשד"ם חו"מ סי' רסז

³⁶ ופשוט שאף בתנור תקין ומסודר אם יצאה אש ברוח מצויה והזיקה, חייב לשלם כדין כל מבעיר אש, ואף על פי שהבעיר ברשות

³⁷ כתב הטור חו"מ קנה סמך באחד מאלו שהיה להרחיק וגרם הזיק לחבירו, כתב הראב"ד שפטור מלשלם, כי הדין דפטרינן בהנך דנפצי כיתנא והוה אויל רקתא ומזיק, וכן גבי אם סמך כותלו (סולם לשובך חבירו) ומזיקתו הנמייה דחשבינן ליה גרמא וכו', אבל בעל העיטור כתב על ההיא דלא יעמיד אדם תנור, דקתני בה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

המעמיד תנור בביתו³⁸ ויצאה אש והזיקה, אף על פי שהרחיק כשיעור, חייב לשלם, שו"ע סימן קנה סעיף א, ובזה פשוט שחיובו מדין אש, ואף מדין אשו משום חציו.

העושה בביתו³⁹ מלאכה שיש בה רעש עד שמתנדנד הכותל, והוזק הכותל חייב לשלם⁴⁰.

וכן מי שיש לו ריחיים⁴¹ בתוך ביתו ולא הרחיק כשיעור והזיק בית חבירו צריך לשלם⁴².

ואם הזיק חייב לשלם, דה"ה בכל אינך שיעורין אם הזיק אפילו לאחר שהרחיקו חייב לשלם, ומשום דהזיק דנורא מינכרא לכו"ע וידיע נזקו ההוא דתנן הכי אבל נזקין דלעיל לא ידע, אבל אי ידע ומינכרי מילתא לדויני חייב, דממונא דידיה אזיק, וכ"כ א"א הרא"ש ז"ל שבכולם חייב לשלם חוץ מהזיק הנמיה והזיק דמנפיץ כיתנא, שלא היה ההזיק ראוי לבא מבח מעשיו אלא ע"י הרוח והנמיה, לפיכך לא חשיב מזיק אלא גרמא הוא ופטור, ע"כ. ובשו"ע סימן קנה סעיף לג כתב, סמך באחד מאלו שהיה לו להרחיק וגרם הזיק לחבירו, יש מי שפטר מלשלם ויש מי שמחייב, ע"כ. וסתם בשו"ע ולא חילק, ולמעשה יש שלכו"ע פטור, ויש שלכו"ע חייב, ויש שנחלקו בהם, שיש סוגי הרחקות שאמרו בהם בפירוש שהם בגדר גרמא, והיינו שפטור מלשלם, ומ"מ כיון שגרמא בנוקין אסור, צריך להרחיק, ובהא דלא יעמיד תנור א"כ הרחיק, קי"ל שאפילו אם הרחיק והזיק חייב לשלם, כמ"ש בשו"ע סימן קנה סעיף א, ובאלה נראה שאין מחלוקת, וצריך לומר דמ"ש הטור שנחלקו הראב"ד ושאר הפוסקים קאי על שאר ההרחקות שלא נאמר בהם בפירוש לפטור או לחיוב, כגון לחות והבל וכיוצא בהם. והנ"י בסוגיא דסולם ושובך מחלק דיני הרחקות לשלשה, והם, כל ההרחקות שהם בכלל גיריה ממש חייב לשלם, ובאלו שאמרו שהם בכלל גרמא דגיריה, פטור אבל אסור, ויש שמתר לכתחלה לקרב, כגון אילן ובור. ונראה דס"ל כדעת בעל העטור והרא"ש, וכן משמע במאירי. ועיין עוד באריכות בפתחי חושן חלק ו פרק יג הערה צב

³⁸ שו"ע ונו"כ שם א

³⁹ שו"ע ונו"כ שם טו

⁴⁰ וכתב שם שמכחו בא הנוק, ולכאורה בזה כו"ע מודים, שאם הנוק בא מחמת הנדנוד ממש ובשעת הנדנוד ה"ו כאדם המזיק, וצ"ע בביאור הגר"א שכתב שהחוב הוא מדין אשו משום חציו. ובשו"ת הרא"ש כלל ק סימן ד משמע שאפילו לא נזק הכותל בשעת נדנוד, אלא שמחמת הנדנוד מיהר הכותל ליפול, חייב לשלם, ואפשר שגם הרמב"ם והשו"ע איירי באופן זה, ובזה נראה שאינו מדין אדם המזיק ממש אלא מדין חציו או מדיני הרחקות, והרא"ש לשיטתו. פתחי חושן שם

⁴¹ רמ"א שם ז

⁴² והוא מדברי הרא"ש בתשובה (כלל ק סימן ד), ונראה מדבריו שלמד כן מהך דנפצי כיתנא שהזיקו מחמת נדנוד הכותל, וכדלעיל. אלא שיש לעיין דהתינח בריחיים שהאדם מגלגל בידיו או ברגליו, אבל הרא"ש שם איירי בריחיים המתגלגלים ע"י בהמות. ולכאורה נראה שאין זה בכלל אדם המזיק, שהרי בהמותיו עושים הנדנוד, ואפשר שחיובו מדין שורו, אלא שאפשר שהוא כדן מעמיד בהמה על פירות חבירו, שלדעת כמה פוסקים חיובו דמעמיד מדין אדם המזיק שחייב אפילו ברה"ר, וכמ"ש הרמ"א בסימן שצד, ועפ"י יש להסתפק בדין ריחיים של מים או רוח, שנראה שאינו אלא גרמא, או לכל היותר גרמי, דומיא דכח שני בגלגל. פתחי חושן שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

הנוטע אילן סמוך לבור חבירו והזיקו השרשים את הבור, לכו"ע פטור מלשלם, ואף לכתחלה יכול לסמוך, כמו שנתבאר לעיל דף יח: ומ"מ הרשות ביד הניזק לקצוץ השרשים המזיקים לבורו, כמו שנתבאר לעיל שם.

י. לא יפתח אדם חנות של נחתומין ושל צבעין תחת אוצרו של חבירו ולא רפת בקר באמת ביין התירו אבל לא רפת

בקר

כבר התבאר לעיל שם שלא יעשה תחת⁴³ אוצר כלומר מחסן או מרתף חבירו שיש בו תבואה או יין ושמן⁴⁴, תשמישים המרבים הבל או ריח רע שיקלקלו פירות חבירו שבאוצר שמעליו, וכך⁴⁵ לא יפתח חלון לחדר שתחת האוצר מבית שיש בו דברים שיקלקלו הפירות, בד"א שהאוצר⁴⁶ קדום אבל כשדברים אלו קדמו והוחזקה חנותו לרפת בקר או לנחתום וכיוצא בו ואח"כ רצה בעל העלייה לעשות בעלייתו אוצר אינו יכול למחות בידו⁴⁷. דעל הניזק להרחיק עצמו כשהוא אינו קודם בהדבר הניזוק ויש אומרים⁴⁸ שה"ה שאסור לעשות דברים אלה מתחת לדירתו של חבירו.

⁴³ שו"ע ונו"כ שם ב

⁴⁴ ושם כתב, מי שהיתה לו חנות תחת אוצר חבירו, לא יעשה בה לא נחתום ולא צבע ולא רפת בקר, ולא יכניס שם אספסתא וכיוצא בהם מדברים שעולה מהם הבל חם הרבה, מפני שהחום מפסיד פירות האוצר, לפיכך אם היה אוצר יין בא"י שאין החום מפסידו (עי' מ"ז שכתב בדעת הטור שמשחרב ביהמ"ק נתקלקלו פירות א"י גם בזה, ועי' אר"ן חיים סתהון), ה"ז עושה כל מלאכת אש שירצה, אבל לא יעשה רפת בקר שמפסיד ריח היין, וכתב בערוה"ש שאפילו היה לו כבר חנות של שאר דברים מתחת לאוצרו של חבירו, אסור להחליפו לחנות של דברים המזיקים. כתב הרמ"א שה"ה במקום שקול ונדנוד קשים ליין צריך להרחיק. (עי' מנח"פ שהעיר מרש"י כריתות דף ו' דמשמע דרך דיבור מזיק ליין ולא נדנוד),

⁴⁵ רמ"א שם

⁴⁶ ערוה"ש שם ד

⁴⁷ ואפילו לדיעה שיתבאר בסעי' כ"ז דאסור לעשות דבר המזיק לחבירו אף שאין הניזק מוכן עתה ולפ"ז היה אסור לו להבעה"ב לעשות דבר המזיק לבעל העלייה אף כשלא הכין עדיין לאוצר מ"מ בעניין עיקר דירתו של אדם וצרכיו כמו רפת בקר ותנור אין לו למנוע את עצמו כשהניזק אינו מוכן עדיין [מ"ז].

⁴⁸ בקצה"ה סק"ב מדייק מלשון השו"ע שתחת דירה מותר. ובשם הרמב"ן כתב שלמד מהירושלמי שגם תחת דירה אסור, והסכים לדבריו, אבל בשו"ת נו"ב הנ"ל כתב שבמחלוקת שנויה, ומתוך כך העלה שאין בעל העלייה יכול למנוע מהתחתון לעשות שם רפת בקר. ונראה מדבריו שם שכל השקו"ט אם יש לחוש בדירה משום קלקול פירות, וצ"ע למה לא נחוש משום ריח רע הבא מרפת בקר. ובערוה"ש כתב לדעת הרמב"ן בשם הירושלמי שריח רע או הבל שקשה לבעל הבית לסבול גרוע מהזיק ממנו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אסור⁴⁹ לבנות כותל בתוך שלו, אפילו רחוק ד' אמות, אם ע"י כך מונע אויר לאוצר יין ושמן שיתקלקלו מחמת חסרון אויר⁵⁰.

אם⁵¹ יש לחבירו דוד שמש ובא זה לבנות ולהסתיר השמש שלא יוכל ליהנות ממנו, יכול לעכב עליו, ודמיה למניעת אויר מאוצר, ואפשר דהוי כאילו סילקו לגמרי, שאין הדוד שוה בלי שמש.

**יא. אם היתה רפת קודמת לאוצר מותר ... כיבד וריבץ
לאוצר ... ריבה בחלונות ... אנסדרה תחת האוצר ...
בנה עלייה על גבי ביתו... תמרי ורמוני ... תיקו**

מי שעשה רפת⁵² בקר או נחתום בחנותו, ואח"כ בא בעל העליה לעשות ביתו אוצר, אינו יכול לסלק⁵³ את בעל החנות⁵⁴.

⁴⁹ רמ"א קנר כה

⁵⁰ והוא מדברי הרשב"א בתשובה (ח"ג סימן קנו, הובא בב"י שם מחודש כד בקיצור), וכתב שם שאפילו עדיין אין שם יין ושמן אלא שנעשה לאוצר, כיון שידוע שאוצרות צריכים אויר לקרר היין, והמונע ממנו מפסידו, וזה שקדם וכנס שם אוצרו זכה באויר הרשות, ומניעת אויר לאוצר כמניעת האור מן החלון. ובקצה"ח שם סק"ז הביין מדברי הרמ"א שאפילו כבר בנה כותל צריך להרחיקו, כיון שזה הכינו לאוצר, והקשה דהא גבי חנות של נחתומין איבעיא ולא איפשיטא. אמנם בתשובת הרשב"א משמע שגם הוא לא הייב להרחיק אלא משום שהוא איבעיא, ומשמע שאם קדם וסמך הכותל אינו חייב להרחיקו, וכן העיר במנח"פ, ועי' שו"ת מהר"א ששון סימן קצב אלא שנתקשה הקצה"ח בעיקר הדין, שמניעת אויר לכאורה דומה למ"ש בשו"ע סימן קנה סעיף יג יג ויד בענין מניעת דוושא (דריסת רגל שמחזיק היסודות) מכותל, וכתב הרמ"א שם סעיף יד שאינו חייב להרחיק אלא כשקנה הקרקע מן המלך או זכה מן ההפקר אבל בלא"ה אינו יכול לשעבד קרקע חבירו לדוושא וא"כ הרשב"א דאיירי באויר שלו, איך נשתעבד משלו לתת אויר לחבירו. ותירץ דהרשב"א סובר שאפילו לא קנה מן המלך או מן ההפקר צריך להניח ד' אמות לדוושא, או דהרשב"א איירי שהמנהג הוא כן, וא"כ לדין דקיי"ל כפסק הרמ"א גם בדוושא דרק בקנה מן המלך או זכה מן ההפקר צריך להניח אויר, הי"ע הדין כן. והסכים עמו בנה"מ שם.

⁵¹ פתחי חושן שם הערה ח

⁵² שו"ע ונו"כ קנה ב

⁵³ עיין פתחי חושן שם הערה עו שדן ליישב אמאי אינו יכול לסלק הא הוי בכלל גירי דיליה ובכלל נזק המתחדש בכל יום, מה מועיל הטעם דדירה שאני. סוף סוף גיריה מוזק לו בכל יום, ומצינו כמה סוגי נזקין שהם תשמיש דירה ואפ"ה צריך להרחיק.

⁵⁴ כתב בנה"מ סימן קנר ס"ק יד שאף אם קדם האוצר, אם נשרף וקדם השני ועשה רפת, זכה הוא, עיין שם. וכתב הסמ"ע שאם באים לעשות יחד, זה חנות בביתו וזה אוצר בעלייתו, צריכים לעשות פשרה ביניהם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

גילה בעל העלייה⁵⁵ דעתו במעשה כל דהו⁵⁶ שברצונו לעשות אוצר פירות בעלייתו, כגון שריבה בה חלונות כדרך שעושים לאוצר, או שהתחיל לאצור פירות אפילו אלו שאין החום והסרחון מזיק להם⁵⁷, ה"ז ספק אם נקרא בעל האוצר קדם, ולכן לכתחלה יכול לעכב על בעל החנות⁵⁸ שלא לעשות שם דבר המזיק⁵⁹, ואם עבר ועשה א"צ להסירו.

יב. ביין התירו מפני שמשביחו ... האי דיין אפילו קוטרא דשרגא נמי קשיא ... ואספסתא כרפת בקר דמיא

היה לבעל העלייה⁶⁰ אוצר מחסן של תבואה או יין או שמן בעלייתו והיה לבעל הבית תחתיו חנות, לא יכניס שם אספסתא וכיוצא בהם מדברים שעולה מהם הבל חם הרבה, מפני שהחום מפסיד פירות האוצר, במה דברים אמורים ביינות של אלו הארצות שאינם חזקים כל כך, אבל ביין שבארץ ישראל שבזמן הגמ' שהם חזקים מאד אין שום חום אש מזיק לו, ויכול לעשות בחנות שתחתיה כל מלאכת אש שירצה, אבל לא יעשה תחתיו רפת בקר מפני שמפסיד ריח היין. הוא הדין דאספסתא אסור להכניס, שאחר שמתחממת היא מסרחת ומידי דסירחון מפסיד היין דארץ ישראל. ובזמן הזה הכל לפי המנהג.

יג. חנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן מקול הנכנסין ומקול היוצאין אבל עושה כלים יוצא

⁵⁵ שו"ע ונו"כ שם ג

⁵⁶ כגון שכיבד וריבץ עלייתו וקדם זה ועשה תנור קודם שיכניס פירות לאוצר, או שהתחיל לאצור שומשמין או רמונים או תמרים וכיוצא בהם וקדם זה ועשה התנור קודם שאצר חטים, או שעשה בעל החנות מחילה על גבה להבדיל בין החנות ובין האוצר,

⁵⁷ סמ"ע שם י

⁵⁸ ועיין נתי"מ ביאורים [סק"ב] דצ"ע ברפת כהאי גוונא, אם גילה בעל הרפת דעתו שעושה אותו רפת, כגון שתיקן האבוס בתוכו או כיוצא בו קודם שעשה זה האוצר, אי הוי כקדם הרפת.

⁵⁹ וכתב הגר"א שהוא שיטת הרמב"ם דכיון שמן התורה אסור להזיק, ה"ז כספק איסור שאסור, אבל לדעת הרא"ש שגם בממון שיש בו איסור דינו ככל ספק ממון, א"כ אי אפשר לעכבו מלסמוך, עיין שם.

⁶⁰ שו"ע ונו"כ קנה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ומוכר בתוך השוק ואינו יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הפטיש ולא מקול הריחים ולא מקול התינוקות

חנות שבחצר⁶¹, יכולים השכנים למחות בידו⁶² ולומר לו אין אנו יכולים לישן מקול הנכנסים והיוצאים⁶³, ואפילו בחנות שאין באים לשם רק ביום שייך כן, כי כמה אנשים ישנים שינת צהרים גם בחול בקבע⁶⁴, אלא עושה מלאכתו בחנותו ומוכר לשוק.

אבל אינם יכולים למחות בידו⁶⁵ ולומר אין אנו יכולים לישן מקול הפטיש או מקול הריחים⁶⁶, מאחר שכבר החזיק לעשות כן⁶⁷ ולא מיחו בידו, אבל לכתחלה גם זה יכולין למחות. וי"א⁶⁸ שכל מה שעושה בחנותו ובביתו, אפילו לכתחלה אינן יכולין למחות.

⁶¹ שו"ע ונו"כ קנו ב

⁶² בהגהות אשר"י כתב דהיינו לכתחלה אבל מהני חזקה ע"ש. ש"ך שם ב, והרמב"ן בח"י ובנ"י כתבו להדיא דזה דומה לקוטרא ובה"כ דלא מהני חזק. והוכיחו כן מירושלמי, חי' רע"א שם

⁶³ בירושלמי [בבא בתרא] פרק לא יחפור (פ"ג) [ה"ג, דף ה' ע"א] איתא 'משום דיכולין לומר אינן אולין ואתיין בעיין לך ולא משכחן יתך והן מרבין עלינו את הדרך', ובהתם סופר [חלק חושן משפט] סימן צ"ב נדחק בו. ולע"ד משום דחצר השותפין קנוי לכל אחד לדריסת רגל דאחריו מליכנס, אבל ליכנס בו שלא לצורך השותף אסור לשותף בין שהשותף צריך לו, ואין חברו יכול להדירו מליכנס, אבל ליכנס בו שלא לצורך השותף אסור כמבואר ביורה דיעה סימן רכ"ו ס"א, לכן הכי נמי אינו יכול לעכב, רק משום דאולין ואתיין ובעיין לך ולא משכחן יתך, דאזי אין הנאה לנכנס מהשותף ולא השותף נהנה מהנכנס, ומרבין הדרך בתנם. ערך ש"י שם

⁶⁴ כסף הקדשים שם, ועיין פ"ת א

⁶⁵ שהטעם, שכיון שמכה בפטיש בביתו או בחנותו אין השכנים יכולין לעכב על מה שאדם עושה בביתו, משא"כ בדינים הראשונים שהנכנסין ויוצאין והקול מהן הוא בחצר המשותפת לכולם, משום הכי יכולין למחות בו מלעשות להן היזק בחצירם. סמ"ע שם י

⁶⁶ אלא אם כן הוא קול גדול עד שמנדנד הכותל שהוא היזק גדול, שיכולים למחות, ואין חזקה בכך. סמ"ע שם

ט

⁶⁷ האי חזקה נראה דאינו ר"ל חזקת שלש שנים, אלא כל שניכר שעשה מלאכתו ושמעו ולא מיחו בו הו"ל להרמב"ם חזקה בניזקין, כמ"ש הטור והמחבר בשמו לעיל בסימן קנ"ג [טור סעיף ה' ומחבר סעיף ב'] וקנ"ד [טור סעיף ט"ו ומחבר סעיף ז'] וקנ"ה [טור סעיף נ"א ומחבר סעיף ל"ה]. סמ"ע יא

⁶⁸ רמ"א שם כדעת המגיד פ"ו דשכנים בשם הרמב"ן ורשב"א וב"י בשם התוס' ומרדכי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ודוקא בני אדם בריאים, אבל אם הם חולים והקול מזיק להם, יכולים למחות אפילו היה בריא ואח"כ נחלה⁶⁹.

יכולין השכנים⁷⁰ לעכב שלא יעשה חצירו פונדק, ואינו יכול להשכירו לעוברים ושבים שהרי הוא פונדק, אבל יכול להשכירו לשנה או לחדשים⁷¹.

וכן מעכבים עליו השכנים שלא ישכיר חצירו לשכן רע וכל שכן לעובד כוכבים.

---

⁶⁹ נתיח"מ שם ז

⁷⁰ תשובת הגאונים סי' קי"ח. מובא בבאר היטב שם ה

⁷¹ והנה בגוף התשובת מבואר שם דלעוברים ושבים אף לשנה לא. וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

